



УКРАЇНА

(19) UA (11) 78261 (13) C2  
(51) МПКA23F 3/34 (2007.01)  
A61K 36/533 (2007.01)  
A61K 36/534 (2007.01)  
A61K 36/60 (2007.01)  
A61K 131/00 (2007.01)  
A61K 135/00 (2007.01)  
A61P 25/02 (2007.01)МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ  
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ  
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ  
ВЛАСНОСТІОПИС  
ДО ПАТЕНТУ НА ВІНАХІД

(54) ФІТОЧАЙ "ЗАСПОКІЙЛИВИЙ"

1

2

(21) 20040705570  
(22) 09.07.2004  
(24) 15.03.2007  
(46) 15.03.2007, Бюл. №3, 2007р.  
(72) Поліщук Сергій Петрович  
(73) Поліщук Сергій Петрович  
(56) UA A47608, 15.07.2002  
UA A65025, 15.03.2004  
RU C1 2174005, 27.09.2001UA C2 22666, 16.07.2001  
(57) Фіточай, що містить зілля м'яти та меліси, який відрізняється тим, що додатково містить суміш подрібненого та висушеного зілля собачої кропиви, шишок хмелю, плодів шипшини, причому зілля собачої кропиви, шишки хмелю, зілля меліси, плоди шипшини, зілля м'яти використовують у співвідношенні 2,1:1:1,9:6:1,5 по масі відповідно.

Винахід відноситься до харчової промисловості, а саме до виробництва спеціальних харчових продуктів - фіточаїв, які можуть вживатись для нормалізації функціонального стану нервової системи в період підвищених психоемоційних навантажень, виявляють заспокійливу та спазмолітичну дію, використовуються для приготування гарячих та холодних напоїв.

Ще до винаходу фармакологічних препаратів протягом сторіч люди лікувались звичайними харчами, змінюючи їх склад і кількість та якість в залежності від стану організму - використовували сформовані в 19-20 сторіччях принципи дієтичного і лікувального харчування. Чаї та напої відносяться до третьої страви як звичайного так і дієтичного харчування, сприяють найскорішому одужанню хворих, а на здорових впливають загальнозміцнююче та профілактично.

Відомо, що рослини є першим і найдавнішим джерелом біологічно активних речовин. Останнім часом значно виросла цікавість до лікарських рослин, оскільки речовини, що містяться в них, дуже рідко мають слабо виражену побічну дію при їх застосуванні в якості лікарських засобів. Ці характеристики дозволяють застосовувати їх для під-

тримуючого лікування, а також у профілактичних цілях при різноманітних захворюваннях.

Продукти харчування є основою життєзабезпечення, які в залежності від їх складу, крім смакових відчуттів, позитивно впливають на процеси, які забезпечуються внутрішніми органами людини. Фіточаї, як правило складаються з біологічно-активних речовин, що покращують функціональний стан нервової системи.

Прикладом фіточаю, який впливає на нормалізацію функціонального стану нервової системи, виявляє заспокійливу та спазмолітичну дію, може бути відомий ароматичний фіточай, який включає м'яту перцеву, мелісу лікарську, а також додатково містить ароматизуючі та тонізуючі добавки, такі як чабер садовий, нагідки лікарські та лофант анісовий у такому співвідношенні компонентів, мас. %:

м'ята перцева	20-25
меліса лікарська	30-35
чабер садовий	10-15
нагідки лікарські	10-15
лофант анісовий	15-20

("Ароматичний фіточай "Закарпатський", [декларативний патент України №47608 А, від 05.02.2001, МПК: A23F3/00]).

(13) C2  
(11) 78261  
(19) UA

Відомим складом не вичерпуються можливості композицій на основі фітокомпонентів, які можна вживати в якості фіточаїв, що позитивно впливають на стан нервової системи людини.

Задача, поставлена в основу винаходу, полягає у розробці складу фіточаю, який, завдяки збалансованому підбору якісного та кількісного складу забезпечує кращі смакові характеристики, виявляє заспокійливу, спазмолітичну дію, покращує функціональний стан нервової системи людини та використовується для приготування гарячих та холодних напоїв.

Задача вирішується складом фіточаю, що включає суміш подрібненого та висушеного зілля собачої кропиви, шишок хмелю, зілля меліси, плодів шипшини, зілля м'яти, що містить ефірні олії, флавоноїди, дубильні речовини, органічні кислоти при їх співвідношенні як: 2,1:1:1,9:6:1,5 по масі відповідно.

Переважаюча кількість шипшини забезпечує жовто-коричневий колір із зеленим відтінком, а м'ята та меліса дають неповторний аромат і відчуття свіжості.

Склад фіточаю з іншим смаком, на додаток до існуючих, забезпечує збільшення асортименту фіточаїв.

Якісний та кількісний склад фіточаю підібраний на основі хімічного складу фітокомпонентів, проведених досліджень та особистого досвіду розробника. Дослідження показали, що коливання вмісту складових в межах  $\pm 5\%$  не впливають на органолептичні показники фіточаю, та не міняють його впливу.

Суть винаходу пояснюється прикладом конкретного виконання.

Приклад 1.

На 100кг готового продукту беруть 17кг зілля собачої кропиви, 8кг шишок хмелю, 15кг зілля меліси, 48кг плодів шипшини, 12кг зілля м'яти, згідно рецептури до технічних умов ТУУ 15.8-30474971.002-2002.

Фіточай готують купажуванням підготовленої попередньо сировини (очищеної, висушеної, відсортованої, подрібненої, просіяної) фракцією 0,5-3мм. Для цього складові фіточаю зважують та засипають у змішувальний апарат. Тривалість ку-

пажування визначається візуально до повного перемішування компонентів. Зкупажована сировина з метою запобігання розвитку мікроорганізмів піддається термообробці (пастеризації). При необхідності проводиться (або не проводиться) грануляція, з метою попередження видалення компонентів з найбільшою питомою вагою із суміші та попередження порушення дозування при фасуванні чаю. Фіточай фасують у експрес-пакети з фільтрувального паперу масою нетто 0,8-2г або іншої ваги, які комплектують та вкладають по 20-25шт. в картонну коробку. Коробки пакують в ящики з гофрованого картону, маркують та відправляють споживачеві. Рекомендації щодо споживання: 1-2 експрес-пакетики фіточаю залити склянкою окропу та настоювати 10хв. Вживати по 1/2 склянки 3 рази на добу за 30хв. до їжі.

Рекомендований термін споживання: 4 тижні.

Технічний результат: розроблено склад фіточаю, який, завдяки збалансованому підбору виявляє заспокійливу, спазмолітичну дію, може вживатись для нормалізації функціонального стану нервової системи в період підвищених психоемоційних навантажень.

Дози рослинних компонентів фіточаю "Заспокійливий" значно менші (в 2-5 разів) від тих, що застосовуються в традиційній медицині. До складу рецептур не входять лікарські рослини, що накопичують сильнодіючі та токсичні біологічно-активні сполуки, такі як алкалоїди, серцеві глікозиди, ку-марини.

Виготовлений таким способом фіточай "Заспокійливий" призначений для реалізації дорослому населенню в спеціалізованих магазинах і відділах аптечної мережі і по прямих замовленнях для використання в дієтичному і лікувально-профілактичному харчуванні як біологічно-активна добавка до раціону з метою покращення якості харчування, і підвищення адаптаційних можливостей організму, а також як загальнозміцнюючий засіб.

Промислове застосування.

Фіточай "Заспокійливий" виготовляється на підприємстві Продовольча компанія "ЕКОПРОДУКТ" в м.Івано-Франківську, користуються незмінним попитом у споживачів.